

แนวทางการจัดการของเสียอันตรายจากชุมชน

ของเสียอันตราย หมายถึง ของเสียใดๆ ที่มีองค์ประกอบหรือเป็นอันตรายชนิดต่างๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษวัตถุที่ทำให้เกิดโรควัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อนที่ทำให้เกิดระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

ของเสียอันตรายจากชุมชน หมายถึง ของเสียอันตรายที่เกิดจากกิจกรรมต่างๆ ในครัวเรือนและสถานประกอบการพาณิชย์กรรมต่างๆ ในชุมชน ซึ่งของเสียอันตรายเหล่านี้ส่วนใหญ่ถูกทิ้งร่วมกับมูลฝอยทั่วไป โดยไม่ผ่านการบำบัดและกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ก่อให้เกิดการปนเปื้อนและแพร่กระจายของสารอันตรายสู่สิ่งแวดล้อมเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารและเกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้

ตัวอย่างของเสียอันตรายจากชุมชน เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์มีสารปรอทบัลลาสต์มีสารฟิซีบี สารปรอทบัลลาสต์มีสารฟิซีบี น้ำยาทำความสะอาดมีกรดต่าง และแอมโมเนีย กระจกแตก กะป๋องสเปร์ยมีสารเคมีตกค้าง ถ่านไฟฉายมีแมงกานีส สปรอทและโลหะหนักอื่นๆ

หากของเสียเหล่านี้ไม่ได้รับการกำจัดอย่างถูกวิธี อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และสิ่งแวดล้อม

ของเสียอันตรายในบ้านเรือน

หลอดฟลูออเรสเซนต์มีปรอท บัลลาสต์มีสารฟิซีบี

น้ำยาทำความสะอาดมีกรดต่าง และแอมโมเนีย

กระป๋องยาฆ่าแมลงมียาฆ่าแมลงตกค้าง กระป๋องสเปร์ยมีสารเคมีตกค้าง

น้ำมันเครื่อง แบตเตอรี่ มีสารไฮโดรคาร์บอน และโลหะหนัก

สี ทินเนอร์ มีสารทำลาย

ถ่านไฟฉายมีแมงกานีส สปรอท และโลหะหนักอื่นๆ

วิธีสังเกตง่ายๆ ว่าผลิตภัณฑ์หรือภาชนะใดเป็นขยะอันตรายให้ดูจากฉลาก หรือ สัญลักษณ์ที่ติดอยู่บนผลิตภัณฑ์หรือภาชนะบรรจุ เช่น

➤ สารไวไฟ ติดไฟง่ายเมื่อถูกประกายไฟ เช่น ก๊าซหุงต้ม

➤ สารมีพิษ อาจทำให้เสียชีวิต หรือบาดเจ็บอย่างรุนแรงจากการกิน สูดดม หรือจากการสัมผัส

➤ สารกัดกร่อนที่สามารถเผาไหม้ ทำลายผิวหนังและเป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ

วิธีการจัดการของเสียอันตรายในบ้านเรือน

1. เลือกซื้อ/เลือกใช้
2. ซื้อ/ใช้เท่าที่จำเป็น
3. ซื้อ/ใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สินค้าฉลากเขียว เช่น ถ่านไฟฉาย สูตรไม่ผสมสารปรอท ตู้เย็นฉลากเขียว มีอิมัลชันสูตรลดสารพิษ
4. ซื้อ/ใช้ สารสกัดจากธรรมชาติหรือสมุนไพร แทนการใช้สารเคมีที่สังเคราะห์ขึ้น
5. ซื้อ/ใช้ สินค้าที่ใช้ซ้ำใหม่ได้เช่น ถ่านไฟฉายที่ชาร์จใหม่ได้ ใช้น้ำยาทำความสะอาดชนิดเติม เพื่อลดปริมาณภาชนะบรรจุ
6. ไม่ทิ้งของเสียอันตรายปนกับขยะมูลฝอยทั่วไป
7. ไม่ทิ้งลงพื้น ท่อระบายน้ำหรือแหล่งน้ำ
8. แยกเก็บไว้ในภาชนะที่ไม่รั่วซึม รอหน่วยงานท้องถิ่นมาเก็บไปกำจัด
9. นำไปทิ้งในภาชนะที่หน่วยงานท้องถิ่นจัดหาให้พหรือนำไปให้เจ้าหน้าที่ที่มาเก็บในวันกำหนด
10. นำไปส่งคืนร้านตัวแทนจำหน่าย เพื่อรับส่วนลด และแลกซื้อผลิตภัณฑ์ใหม่

ขั้นตอนการคัดแยกและรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชน

1. การสร้างความรู้ กระตุ้นจิตสำนึก สร้างแรงจูงใจ
2. การแยกทิ้ง แยกใส่ถุงตามหน้าบ้าน แยกทิ้งตามจุดที่กำหนด
3. การเก็บรวบรวม นำของเสียอันตรายจากจุดทิ้ง/หน้าบ้านใส่ในภาชนะรวบรวมเพื่อสะดวกในการขนถ่าย
4. การขนส่งขยะอันตรายโดย เทศบาลตำบลท่าช้างคลอง อำเภอดำรงวิทยาคาร ในวันที่รถ อบจ. ออกมาเก็บขนเพื่อส่งต่อขยะอันตรายในการกำจัดต่อไป
5. การบำบัด/กำจัดของเสียอันตรายจากชุมชน

ผลกระทบจากการจัดการขยะอันตรายไม่ถูกวิธี

1. ความเสี่ยงต่อการเกิดโรค การได้รับสารอันตรายบางชนิด เข้าไปในร่างกายอาจทำให้เจ็บป่วยเป็นโรคต่างๆ จนอาจถึงตายได้
2. ผลกระทบต่อระบบนิเวศ หากสารอันตรายซึมหรือไหลลงสู่ พื้นดิน หรือแหล่งน้ำ จะไปสะสมในห่วงโซ่อาหาร เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำและพืชผัก เมื่อเรานำไปบริโภคจะได้รับสารนั้นเข้าสู่ร่างกายเหมือนเรากินยาพิษเข้าไปอย่างช้าๆ
3. ผลเสียหายต่อทรัพย์สินและสังคม สารอันตรายบางชนิดนอกจากทำให้เกิดโรค ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลแล้ว อาจทำให้เกิดไฟไหม้เกิดการกีดกร่อนเสียหายของวัสดุเกิดเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมและทรัพย์สินอีกด้วย

แนวทางในการจัดการของเสียอันตรายอย่างถูกต้อง

ท้องถิ่น/เทศบาล

1. รมรณรงค์ให้ผู้ประกอบการและประชาชนคัดแยกของเสียอันตราย ไม่ทิ้งรวมไปกับขยะมูลฝอยทั่วไปเป็นการกำจัดของเสียอันตรายบางประเภทที่สามารรถรีไซเคิลวัสดุมาใช้ในกระบวนการผลิตได้
2. จัดหาภาชนะรองรับของเสียอันตรายที่มีฝาปิด ไม่รั่วซึมและเหมาะสมกับประเภทของของเสียอันตราย
3. จัดระบบกำกับกับการขนส่ง (Manifest system) โดยควบคุมตั้งแต่แหล่งกำเนิด การเก็บรวบรวมการเคลื่อนย้ายไปในจุดที่รถ อบจ. จะออกมารับขยะอันตราย คือ ที่ว่าการอำเภอดำรงวิทยาคาร
4. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการของเสียอันตรายอย่างถูกวิธี

ผู้ประกอบการ

- 1.ไม่ทิ้งของเสียอันตรายประเภทน้ำมันเครื่อง ทินเนอร์ น้ำมันสน น้ำยาฟอกขาว น้ำยาทำความสะอาด น้ำยาล้างรูป หมึกพิมพ์ ของเสียติดเชื้อ สารเคมีจากห้องปฏิบัติการ หลอดฟลูออโรเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ รวมไปถึงขยะมูลฝอยทั่วไป
- 2.ไม่ทิ้งลงพื้น ไม่ฝังดิน ไม่ทิ้งลงท่อระบายน้ำหรือแหล่งน้ำ
- 3.แยกเก็บของเสียอันตรายไว้ในภาชนะเดิมที่รั่วซึม เพื่อรอหน่วยงานท้องถิ่นมาเก็บไปกำจัด
- 4.นำไปทิ้งในภาชนะที่ท้องถิ่นจัดให้หรือนำไปทิ้งในสถานที่ที่กำหนด
- 5.นำซากของเสียอันตรายไปคืนร้านตัวแทนจำหน่าย เช่น ซากแบตเตอรี่ ซากถ่านไฟฉาย ภาชนะบรรจุยาฆ่าแมลง